

ISSN 1734-1582

ISSN 2451-2230 (online)

PROBLEMY WCZESNEJ EDUKACJI

ISSUES IN EARLY EDUCATION

ROK XIX 2023

Numer 2(57)

POTENCJAŁ DZIECKA –
NOWE DANE, NOWE POLEMIKI

A CHILD'S POTENTIAL –
NEW DATA, NEW POLEMICS'

w numerze m.in.:

- **Wiesława Limont**, *Exploring and developing diverse potentials and abilities – new perspectives*
- **Ewa Filipiak**, *Rozwijanie zdolności samoregulacyjnych u dzieci w wieku wczesnoszkolnym – perspektywa kulturowo-historyczna...*
- **Danuta Urbaniak-Zajac**, *O profesjonalności nauczyciela świetlicy – refleksja nad instytucjonalną codziennością*
- **Monika Wiśniewska-Kin**, *O rozumiejąco-przeżyciowym podejściu do nauki czytania i pisanie...*

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

RADA NAUKOWA/ SCIENTIFIC COUNCIL

Ludmila Belásová – Prešovská univerzita (Słowacja)
Brian K. Gran – Case Western Reserve University (USA)
Demetra Evangelou – Purdue University (USA)
Małgorzata Karwowska-Struczyk – Uniwersytet Warszawski
Astrid Męczkowska-Christiansen – Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte
Nina-Jo Moore – Appalachian State University (USA)
Roberto Muffoletto – Appalachian State University (USA)
Krzyszyna Nowak-Fabrykowski – Central Michigan University (USA)
Aleksandr Polonnikov – Belarusian State Pedagogical University (Belarus)
Sharon E. Smaldino – Northern Illinois University (USA)
Andrzej Szklarski – University of Linköping (Szwecja)
Bogusław Śliwowski – Uniwersytet Łódzki
Małgorzata Żytko – Uniwersytet Warszawski

ZESPÓŁ REDAKCYJNY/ EDITORIAL TEAM

Dorota Klus-Stańska (red. naczk.), Marzenna Nowicka (z-ca red. naczk.), Grażyna Szyling, Patrycja Brudzińska (sekr. red.); red. tematyczni: Małgorzata Kowalik-Olubińska, Agnieszka Nowak-Łojewska, red. językowi: Małgorzata Dagiel (jęz. pol.), Michał Daszkiewicz (jęz. ang.); Paweł Atroszko (red. statystyczny); Cezary Kurkowski, Paweł Atroszko (red. działu promocji)

Redaktor wydawniczy/ Publishing editor: Anna Roman

Projekt okładki/ Project of the cover page: Damian Muszyński

Projekt logo/ Project of the logo: Adam Stański

Skład i łamanie/ Typesetting and page layout: Kacper Lutkiewicz

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISSN 1734-1582

E-ISSN 2451-2230

Czasopismo „Problemy Wczesnej Edukacji” otrzymało grant MEiN w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” na realizację określonych działań w latach 2022–2024.

Czasopismo recenzowane/ Peer-reviewed journal

Lista recenzentów jest drukowana w ostatnim numerze danego roku.
List of reviewers is published in the last issue of a given year.

Wydawca/ Editor:

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep

Druk i oprawa/ Printed and bound by:

Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

Wiesława Limont , <i>Exploring and developing diverse potentials and abilities – new perspectives</i>	9
Ewa Filipiak , <i>Rozwijanie zdolności samoregulacyjnych u dzieci w wieku wczesnoszkolnym – perspektywa kulturowo-historyczna. Etnograficzne studium przypadku</i>	23
Danuta Urbaniak-Zajac , <i>O profesjonalizacji nauczyciela świetlicy – refleksja nad instytucjonalną codziennością</i>	39
Monika Wiśniewska-Kin , <i>O rozumiejąco-przeżyciowym podejściu do nauki czytania i pisanie (na przykładzie strategii „Skuteczne zdziwienie. Wyzwalamy myślenie”)</i>	51
Lucyna Telka , <i>Postrzeganie dziecka przez wychowawcę w żłobku</i>	67
Urszula Szuścik , <i>Samorealizacja – potencjał dziecka w twórczości plastycznej. Propozycja programu kształcenia plastycznego w klasach początkowych</i>	79
Ewa Szatan , <i>Rzecz o potencjale dziecka w aktywnościach muzycznych – refleksje o „ruchu z muzyką”</i>	89
Agnieszka Koterwas, Edyta Nowosielska , <i>Positive experiences of distance education from the perspective of primary school pupils, grades I–III</i>	102
Kalina Jastrzębowska , <i>What is the area of a pig? Problem posing and problem solving in early childhood education</i>	114
Patrycja Brudzińska , <i>Eksploracyjna mowa dziecięca: rola komunikacji werbalnej w trakcie konstruowania</i>	133
Grażyna Szyling , <i>O możliwości zredefiniowania niepowodzeń szkolnych. Rekonstrukcja zmiany myślenia studentek – przyszłych nauczycielek wczesnej edukacji</i>	150
Dorota Duda , <i>Nauczycielki wobec możliwości zmiany pozycji społecznej przez uczniów. Klasowość w perspektywie ich osobistych teorii pedagogicznych</i>	165
Lidia Bielinis , <i>Przeszukując e-pustynię: po-krytyczny namysł nad e-podręcznikami dla edukacji wczesnoszkolnej</i>	179
Piotr Kowzan , <i>Dzieci podczas ulicznych protestów – szczeble i granice partycypacji</i>	194

NARRACJE I PRAKTYKI

Natalia Gozdalska, Odkrywanie potencjału dziecka w pracy metodą projektów – praktyka nauczyciela przedszkola	. 211
Autorzy	. 222
Lista recenzentów w roku 2023	. 223
Informacje dla Autorów	. 225

CONTENTS

STUDIES AND ARTICLES

Wiesława Limont , <i>Exploring and developing diverse potentials and abilities – new perspectives</i>	9
Ewa Filipiak , <i>Developing self-regulatory abilities in early school children – a cultural and historical perspective: an ethnographic case study</i>	23
Danuta Urbaniak-Zajac , <i>On the day-care teacher's professionalism – a reflection on institutional everyday life</i>	39
Monika Wiśniewska-Kin , <i>On an understanding and experiential approach to literacy learning (using the “Effective astonishment. Triggered thinking” strategy as an example)</i>	51
Lucyna Telka , <i>Perception of the child by the educator in the creche</i>	67
Urszula Szuścik , <i>Self-realization – the potential of a child in art. A proposal for an art education program in primary grades</i>	79
Ewa Szatan , <i>A story about a child's potential in musical activities – reflections on movement with music</i>	89
Agnieszka Koterwas, Edyta Nowosielska , <i>Positive experiences of distance education from the perspective of primary school pupils, grades I–III</i>	102
Kalina Jastrzębowska , <i>What is the area of a pig? Problem posing and problem solving in early childhood education</i>	114
Patrycja Brudzińska , <i>Children's exploratory talk: The role of verbal communication during construction</i>	133
Grażyna Szyling , <i>On the possibility of redefining school failures. Reconstruction of the change in the reasoning of students-future early education teachers</i>	150
Dorota Duda , <i>Early childhood education teachers towards the possibility of social mobility of pupils. Social classes in the perspective of their private pedagogical theories</i>	165
Lidia Bieliniś , <i>Searching the e-dessert: a post-critical reflection on e-textbooks for early childhood education</i>	179
Piotr Kowzan , <i>Children during street protests – levels and boundaries of participation</i>	194

NARRATIONS AND PRACTICES

**Natalia Gozdalska, *Exploring a child's potential at work
using the Project Approach – the practice of a kindergarten teacher*** 211

Authors 222

List of Reviewers in 2023 223

Information for Authors 228